

граматичної компетентності у студентів-медиків важливо, щоб майбутні працівники охорони здоров'я виконували мовні, умовно-мовленнєві та істинно-мовленнєві завдання; орієнтувалися на закономірності, принципи та правила засвоєння теоретичних знань; застосовували методи і прийоми розвитку власних пізнавальних здібностей. Безперечно, чи ненайефективнішим засобом для реалізації мовленнєвої діяльності є умовно-мовленнєві та істинно-мовленнєві вправи, оскільки вони спрямовані на оволодіння як рецептивними, так і репродуктивними навичками. Окреслюючи перспективи подальших наукових розвідок, зазначимо, що надалі зосередимо свої дослідницькі розвідки на теоретичному обґрунтуванні організаційно-методичних умов формування граматичної компетенції студентів-медиків на засадах текстоцентричного підходу фахового спрямування.

Література

1. Бородулина М. К. Обучение иностранному языку как специальности / М. К. Бородулина, А. А. Карпин, А. С. Лурье // Высшая школа. – 1982. – С. 23-34.
2. Коньшева А. В. Современные методы обучения английскому языку / А. В. Коньшева. – Минск :ТетраСистемс, 2003. – 176 с.
3. Поршнева Е. Р. Грамматические концепты и способы их построения при изучении иностранного языка / Е. Р. Поршнева, О. В. Спиридонова // ИЯТТТ. – 2008. – № 6. – С. 73-77.

УДК378.147.31

Федорчук В.В.,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та управління навчальним закладом
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка
vicfed@ukr.net

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Використання інноваційних технологій під час педагогічної підготовки майбутніх вчителів постає актуальною проблемою, на наш погляд, принаймні з двох причин. По-перше, для того, щоб бути ефективною, сучасна освіта має бути спрямована в майбутнє, використовуючи передові технології та знання. Крім цього, використання інновацій у вищій школі допоможе сформувати у майбутніх вчителів уявлення про необхідність оновлення педагогічного процесу, про важливість та ефективність інноваційної діяльності в роботі педагога, а сам викладач-інноватор стане прикладом для своїх студентів. Адже відомо, що найчастіше вчитель вчить так, як вчили його.

Різноманітні аспекти професійної підготовки майбутніх вчителів висвітлювали такі дослідники: С. А. Дніпров, А. В. Коржуєв, Д. Л. Опрощенко, В. А. Попков та ін. Проблеми впровадження інноваційних технологій в

сучасній освіті вивчають вітчизняні та зарубіжні науковці: Бабенко Т. А., Беліцин І. В., Джей Е., Дичківська І. М., Єгорова Ю. Н., Жалдак М. І., Іщук Н. Ю., Качала В. В., Кірмайер Г., Клевцова Н. І., Клемешова Н. В., Косенко І. І., Лапінський В. В., Олійник А. В., Піскунова Т. Г., Скалій О. В., Смолянинова О. Г., Соловов А. В., Тукало М. Д., Чайковська О. А., Чубукова О. Ю., Шут М. І., З. Таран, С. Т. Шацький, О. І. Пометун, Л. В. Пироженко, Дж. Дьюї, В. Х. Кілпатрик та багато ін.

Метою публікації є пошук способів застосування інтерактивних технологій навчання під час опанування психолого-педагогічними дисциплінами в умовах закладу вищої освіти.

Особливою популярністю в останні роки користуються інтерактивні технології навчання. Дослідники О. Пометун та Л. Пироженко поділяють їх на чотири групи: інтерактивні технології кооперативного навчання; інтерактивні технології колективно-групового навчання; технології ситуативного моделювання; технології опрацювання дискусійних питань [1, 33].

Однією з технологій кооперативного навчання є робота в динамічних парах. Вона використовується нами під час вивчення принципів навчання (на заняттях із педагогіки) або методів наукового дослідження (в курсі «Основи наукових досліджень», «Загальна психологія» та ін.). Кожен студент виступає «знавцем» одного з принципів (методів, психічних процесів тощо), розробляючи 3-4 питання про нього. Після цього студенти об'єднуються в пари і ставлять один одному підготовлені питання про свій принцип (метод), оцінюючи відповіді товариша. Далі відбувається обмін партнерами по спілкуванні. У результаті кожен студент повинен опитати всіх інших членів групи та відповісти на їхні запитання. Завдяки такій роботі можна за короткий термін перевірити та оцінити знання великої кількості студентів.

Технології колективно-групового навчання передбачають одночасну спільну (фронтальну) роботу студентів. Різновидом загального обговорення є метод «Мікрофон». Він дає можливість кожному по черзі висловитись або відповісти на запитання викладача чи іншого студента. Цей спосіб роботи ми використовуємо під час обговорення й аналізу конкретних ситуацій на заняттях з основ педагогічної майстерності, загальної психології. Передаючи один одному уявний мікрофон (ручку, олівець, лінійку тощо), студенти по черзі висловлюються з приводу запропонованої ситуації чи проблеми. При цьому говорити має право лише той, у кого в руках мікрофон. Формулювати думки слід швидко і лаконічно (0,5-1 хв.). При цьому відповіді не коментуються і не оцінюються, лише в кінці обговорення робиться загальний висновок. Робота за цією методикою дає можливість ефективно працювати над формою висловлення власних міркувань, порівнювати їх з іншими, відпрацьовувати вміння говорити коротко, але по суті та переконливо.

Технології ситуативного моделювання передбачають включення учасників навчального процесу в гру (ігрове моделювання) під час заняття. За таких умов студентам надається максимальна свобода інтелектуальної діяльності, яка обмежується лише правилами гри. Студенти самі обирають ролі у грі, висуваючи припущення про ймовірний розвиток подій, шукають шляхи

розв'язання проблемної ситуації, беруть на себе відповідальність за обране рішення.

Серед великого арсеналу технологій ситуативного моделювання значні можливості має розігрування ситуації за ролями (рольова гра). Мета рольової гри – визначити ставлення до конкретної життєвої ситуації, набути досвіду, оволодіти певними навичками. Під час гри можуть імітуватися певні події, конкретна діяльність людей (ділова нарада, проведення бесіди, обговорення плану тощо) і обстановка, умови, у яких відбувається подія або здійснюється діяльність. Гравці мають можливість проаналізувати і творчо використати власний досвід для імітації подій і вчинків.

Ситуативне моделювання використовується нами під час вивчення теми «Майстерність вчителя в організації індивідуальної бесіди» в курсі «Основи педагогічної майстерності». Студенти об'єднуються по двоє. Кожна пара отримує опис певної проблемної ситуації, на основі якої потрібно змоделювати бесіду вчителя з учнем або кимсь із його батьків. Після цього відбувається колективне обговорення й аналіз побаченого і почутого, висуваються інші варіанти розв'язання проблеми, зазначаються помилки «вчителя» й «учня» в рольовій грі.

Одним із засобів стимулювання пізнавальної активності в процесі навчання є технології опрацювання дискусійних питань. Дискусію розглядають як публічне обговорення певного спірного питання. Участь в дискусійних обговореннях розвиває критичне мислення, дає можливість визначити власну позицію, поглиблює знання з обговорюваної проблеми.

До участі в дискусійному обговоренні ми залучаємо студентів під час вивчення дискусійних видів роботи на заняттях з основ педагогічної майстерності та розглядаючи питання «Класно-урочна система та її альтернативи» (педагогіка), «Розвиток української національної системи освіти в епоху Українського відродження – XVI – пер. пол. XVIII ст.» (історія педагогіки), «Педагогічна спадщина А. С. Макаренка і сучасність» (основи педагогічної майстерності), «Теорії особистості» (загальна психологія) тощо.

Звичайно, незначний обсяг статті дозволяє продемонструвати лише деякі можливості використання окремих інтерактивних технологій під час викладання психолого-педагогічних дисциплін. Звичайно, викладачеві, який вирішив використовувати інноваційні технології, не варто думати, що з їхнім застосуванням відбудеться чудо. В освіті чудес не буває, як у будь-якій практичній сфері діяльності, і гарний в цілому інструмент у невмілих руках призводить до зворотних результатів, починає заважати, обтяжувати і заплутувати. Та вдале застосування інновацій неодмінно підвищить ефективність учбової діяльності студентів та рівень їхньої професійної підготовки. Тому подальша теоретична і практична розробка цієї проблеми стане важливим кроком на шляху до підвищення якості вищої освіти.

Література

1. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук. метод. посібн. Київ: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.